

het
ontwerp
instituut

| memo | september 2014

Moment van verstillling
Gratis lesdag ter kennismaking
Creatief Ontwerpen
TorenTuin
Nieuw: Ontwerpkunde 2
Maak de Museumpassage groener

Moment van verstillling

Het simpele beeld van een laan, met aan weerskanten een bomenrij waar de al lage herfstzon op scheen. Niets ingewikkelds, niets bedachts, niets gekunsteld, maar oh zo mooi. Een moment van verstillling. Je vroeg je af of wij de hang naar serene schoonheid niet kwijt zijn geraakt in de overdadigheid van ontwerpmogelijkheden en trucks waarover wij tegenwoordig beschikken. Waardoor de eenvoud en de verstillling zijn weggeëbd. Je verwierp die gedachte en verweet jezelf een romanticus te zijn en vervolgde je weg, de rest van de dag niet meer terugdenkend aan dit korte voorval, bezig als men kon zijn met andere beslommeringen. Tot je 's avonds geconfronteerd werd met prachtige muziek. Het waren enkele liederen van Mahler, meer bepaald liederen op teksten van Friedrich Rückert. Een van die liederen had de naam '*Ich atmet' einen linden Duft*' of '*Ik adem een lindegeur in*'. De woorden beschreven alleen maar het simpele feit dat er ergens in een kamer een vaas met een lindetak stond, die een liefvallige geur verspreidde. Een kamer, een tak, een geur. Simpeler kon het niet, maar wat vertelden die paar regels wel niet aan verhaal. Want over wie ging dit lied? Waar stond die linde en wie had die tak gesneden en hem zo liefelijk in een vaas gezet om de kamer te verzachten met die bijzondere geur? Wat deed de verteller in deze kamer? Wachtte hij of zij op iemand? Op diegene die de tak had gesneden misschien? Hadden zij afgesproken of zou het een verrassing zijn? Wanneer sneed men eigenlijk een lindetak, in de lente, in de vroege zomer of juist in de volle zomer? Je droomde al luisterend weer terug naar dat ochtendlicht in die mooie laan en kreeg je zelfrespect als romanticus weer terug.

Michel Lafaille.

Derde lesdag ter kennismaking op 12 september

De belangstelling voor de twee gratis lesdagen in Apeldoorn op 4 en 5 september was zo groot, dat die snel volgeboekt waren. Daarom is besloten om een derde gratis lesdag te organiseren, namelijk op **vrijdag 12 september**, ook in het ACEC gebouw. Veel mensen willen kennismaken. De reden daarvoor ligt misschien in het feit dat op |het ontwerp instituut| anders wordt lesgegeven dan in de reguliere onderwijsinstellingen. De onderwerpen, de stof, de verhaallijn, ze raken een meer beschouwende en artistieke kant aan van het ontwerpvak. Daarnaast is er echter ook het

het
ontwerp
instituut

stappenplan, rechtlijnig en strak, zonder tierlantijnen. Die combinatie blijkt bij de afgestudeerden veel meer rijkdom te bieden dan men op voorhand vermoedde. Op voorhand is het echter moeilijk om zich een voorstelling te maken van wat de cursus juist inhoudt en de meeste oud-cursisten spreken dan ook van een ontplooiing, zowel op het professionele vlak als op het persoonlijke.

Het antwoord kan gevonden worden tijdens een van de gratis lesdagen die worden aangeboden op donderdag 4 september (volgeboekt) en vrijdag 5 september (volgeboekt) en vrijdag 12 september (nu geopend). Een worden reguliere cursusedagen van 09u30 tot 16u30. In het ACEC te Apeldoorn. Michel Lafaille zal de hele dag lesgeven, hoorcollege en werkcollege en er zullen enkele oefeningen gedaan worden. Zo kunnen de deelnemers zelf bepalen of de aanpak en de lesstof hun ligt, wat het niveau is en hoe de sfeer en de inrichting van de omgeving.

Deze dag wordt gratis aangeboden en verplicht tot niets, is enkel bedoeld om kennis te nemen van de aangeboden stof en de onderwijsmethode. Wel dient men 15 euro te betalen als bijdrage voor de horeca van die dag (koffiearrangement, warme lunch en drankje bij de nazit). Maximaal tien personen worden toegelaten om ook effectief aan iedereen aandacht te kunnen geven. Reageer dus tijdig op deze uitnodiging en stuur een e-mail naar info@ontwerpinstituut.nl

om te bevestigen dat u meedoet, waarna u alle details worden toegestuurd. Op de foto enkele cursisten in een van de lokalen aan het werk, terwijl ze de resultaten van een korte oefening aan elkaar presenteren en dat samen bespreken.

Creatief Ontwerpen

Een van de cursussen die aan bod komen is 'Creatief Ontwerpen'. Een aantal aanvragers van de studiegids vroeg ons waarin deze cursus wezenlijk verschilt van 'Ontwerpkunde'. Is het enkel omdat men een aantal creatieve oefeningen doet of tekentechnieken leert, of een beetje schildert?

Neen, niets van dit alles. Creatief zijn is geen trukendoos openen, maar een andere instelling oproepen, een andere *'state of mind'* aannemen. Zeker tijdens het ontwerpproces, waarbij het denken dikwijls vernauwd.

het
ontwerp
instituut

Want hoe moeilijk het ook is om een goed 'programma van eisen' samen te stellen, eens dat dit opgemaakt is en afgesteld met de opdrachtgever, zal het meestal in het proces de bovenhand krijgen. Waar het eerst onderdanig was, gaat het nu domineren. Ongemerkt verstoort dat het ontwerpwerk, want de ontwerper is geneigd niet meer in mogelijkheden te denken maar slechts naar een oplossing te zoeken. De creativiteit stagneert, ten gunste van de technische of praktische oplossingen. Terwijl dikwijls beide goed mogelijk zijn naast elkaar.

Deze cursus is een handvat, een werkwijze om dat tegen te gaan. Om als ontwerper waakzaam te blijven het creatieve gedeelte van de exercitie te bewaken en scherp te blijven. Om altijd te denken: waarom doe ik dit, waarom moet dat? Door middel van oefeningen en kleine korte opgaven wordt hieraan gepolijst. Daarnaast gaat de lesstof natuurlijk over resultaten van de creatieve geest, want we bestuderen voorbeelden uit de 'grote kunst' en we analyseren het werk van diverse internationale tuin- en landschapsarchitecten.

Op dinsdag 30 september wordt gestart en de tiendaagse reeks loopt tot en met dinsdag 2 december 2014. Alle cursusdagen spelen zich af in het ACEC gebouw, behalve de excursie naar het Kröller Müller Museum te Otterlo, waar de symbiose van kunst en natuur wordt bestudeerd (foto). Vraag de studiegids via info@ontwerpinstituut.nl.

het
ontwerp
instituut

TorenTuin

Een van de cursisten van ‘**Communiceren met je opdrachtgever**’ is tuin- en landschapontwerper Carien van Boxtel. Zij ontwierp de gemeenschappelijk tuin op een braakloggend terrein te Zaltbommel: dat heet nu De TorenTuin.

Deze 'still' uit de nieuwe film over De TorenTuin Zaltbommel is van Dariusz Sobiecki van Bureau Herengracht in Amsterdam, de producent van de film. De prachtige opname in vogelvluchtperspectief is met een *drone* camera gemaakt. Het filmpje is te zien op <https://www.youtube.com/watch?v=gpZCys8Zpn4&feature=youtu.be>. Hebt u ook dergelijk nieuws van of over een van uw activiteiten, ontwerpen of ideeën, laat het ons weten, dan delen we het met de lezers van de MEMO nieuwsbrief.

Ontwerpkunde 2: Nuance en detail

Dat het aanbod van een cursus van zes dagen, speciaal voor de oud cursisten van ‘Ontwerpkunde voor tuin en park’ een mooie verrassing was, lazen wij uit diverse reacties. Voor al diegenen die aan deel 1 (Tuin en Park) willen beginnen, zal het zeker een motivatie zijn te weten dat er ook nog een vervolg is en dat men dus nog even kan blijven bijleren. Want in totaal vormt dat bij elkaar wel een reeks van zomaar eventjes 16 dagen cursus. Daarin leert men nogal wat.

het
ontwerp
instituut

In deze nieuwe reeks lesdagen wordt de verdere gang van zaken in het ontwerpproces behandeld, de eindfase die begint nadat de ontwerpschets is gemaakt, wanneer het ontwerp vervolmaakt wordt. Vandaar de naam **Ontwerpkunde 2: Nuance en detail**. Hier wordt nauwgezet ingegaan op de detaillering van het ontwerp, op de spanning van het geheel, de opvolging en overgang van de diverse ruimtes, het gebruik van bepaalde onderdelen en de inzet van de beplanting. Een vol

programma en toch zijn we er in geslaagd dit alles in een boeiend programma van zes dagen te realiseren, met daarbij twee bezoeken aan parken in de stad (foto Oranjepark).

Vraag een studiegids aan, waarin alle details te lezen zijn. Deze cursus start op maandag 27 oktober en loopt tot en met maandag 1 december 2014. Omdat deze reeks enkel bedoeld is voor diegenen die de eerste reeks hebben gevolgd, zal deze dus maar af en toe worden aangeboden.

Apeldoorn Fotostad

Een groep van 8 fotografen is in oktober 2013 naar Pilzen (Tsjechië) geweest om in een bliksem bezoek de stad Pilzen te ontdekken en vast te leggen. Pilzen lijkt qua sfeer en bouwstijl veel op Apeldoorn en dat wilden ze graag laten zien in hun foto's. Ze brengen hiermee Apeldoorn naar Pilzen en brengen Pilzen naar Apeldoorn.

Het doel van de reis was als eerste de parallellen tussen beide steden vast te leggen, maar vooral toegespitst op het thema 'Menselijke natuur'. De fotografen presenteren met trots hun beelden en hopen het publiek tijdens de expositie te confronteren met de menselijke natuur zoals zij die hebben gezien. De fotografen zijn: Anouk Brinkman, Inez Pleizier, Angela Stouten, Henk Schrier, Gerard Oltmans, Pierre Pinkse, Bas Fontein, Peter Vroon. De tentoonstelling is te zien in het ACEC gebouw en is onderdeel van een grotere manifestatie op verschillende locaties in de stad Apeldoorn. De manifestatie start op 30 augustus en loopt tot 28 september.

het
ontwerp
instituut

Vergeet niet

In het Cultuurkwartier ligt tussen CODA en ACEC de kleine Museumpassage verscholen. Een kleine doorgang die niet alleen veel gebruikt wordt door de bezoekers van de stad maar tevens de entree vormt voor de diverse cultuurinstellingen en ze met elkaar verbindt. Lichtgroen op de foto.

De uitstraling van deze passage dient een groener karakter te krijgen. Daarom deze oproep om een schetsontwerp in te dienen, in de eerste plaats gericht op alle (oud) cursisten, verbonden aan |het ontwerp instituut| dat in het ACEC gebouw haar onderkomen heeft. Ook andere ontwerpers of kunstenaars kunnen deelnemen.

De opgave is om met een zo klein mogelijk budget een zo groot mogelijk effect te behalen, waarbij rekening dient gehouden te worden met de aanwezige technische beperkingen. Immers onder de grond bevindt zich een stelsel van kabels en leidingen die niet verstoord mogen worden. Het groen zal dus bovengronds moeten aangebracht worden, maar wel zo dat het levensvatbaar is zonder dagelijkse zorg.

Alle details zijn te vinden op www.acec.nl waar ook een tekening van de situatie is te downloaden. Neem ook een kijkje op 'Google streetview', hetgeen ook een goede impressie geeft, al is het bioscoopgebouw in de achtergrond nog niet te zien. Een kijkje ter plekke is natuurlijk beter.

Inzendingen moeten voor 1 oktober 2014 ingediend zijn en worden tentoongesteld in het ACEC gebouw waar op 12 november een winnaar bekend gemaakt zal worden. En die wint niet alleen, maar wordt ook uitgevoerd.

Kantinegesprek

Noteer alvast de data voor **Het Kantinegesprek** in het nieuwe seizoen:

woensdag 12 november 2014

woensdag 11 februari 2015

woensdag 10 juni 2015

**'GEGARANDEERD
ONDERWIJS OP HOOG NIVEAU'**

Colofon: |memo| is een maandelijkse uitgave onder redactie van |het ontwerp instituut|. De volgende editie verschijnt in de maand oktober 2014.